

Slovenska univerza
za tretje življenjsko obdobje
e-novice

Univerza za tretje življenjsko obdobje **34** let

Voščilo vsem našim

Ko se leto preveša v novo, je čas za čestitke. Zaprite oči in v mislih preletite vse, kar ste v preteklem letu storili, vse, česar ste se naučili o sebi in svetu, vse, kar ste storili za skupnost, za skupnost svoje univerze, področje izobraževanja starejših in za boljši, dejavnejši položaj starejših v družbi. Vemo, da je tega bilo veliko! Zdaj je čas, da ste radostni in ponosni! Študentom, mentorjem, vodstvom univerz in sodelavcem, pa tudi prostovoljcem 52-tih univerz po Sloveniji, vsem partnerskim ustanovam doma in po svetu, vsem somišljenikom želimo z mirom, znanjem, kulturo in ustvarjanjem izpolnjeno leto.
Prof. dr. Ana Krajnc s sodelavci

Vencinova hiša in voda ...

Voda od mita do arhitekture. Bila je navdih pesnikom in slikarjem Podtabor pri Ilirski Bistrici, 2017

UTŽO Ilirska Bistrica se je predstavila v *Dneh evropske kulturne dediščine*. Zbrane sta nagovorila Nevenka Tomšič, predsednica UTŽO Ilirska Bistrica in Anton Šenkinc, predsednik krajevnne skupnosti Šembije-Podtabor. Študijski krožek Spoznavajmo svet in domovino z UTŽO, osnovnošolci v kraju, pevke Premke in mnogi drugi so po tistem prispevali kulturni program. Osrednja tema? »Voda od mita do arhitekture«. Voda! Eden štirih antičnih filozofskih elementov. Le kdo ne pozna simbolike rek, vodnih izvirov, vodnjakov, dežja, solza! Voda dene dobro, a tudi zastruplja, navdihuje, odžaja in očisti!

V cerkvicah je tako še danes najti umetelno izdelane kropilnike in krstilne kamne itd. Led so prodajali v primorska mesta, ob vodi so nastajale kamnoseške mojstrovine (vodnjaki, studenci, korita ...), bivalna in gospodarska poslopja (Vencinova hiša, Hodnikov mlin), perišča. Na UTŽO so pripravili tudi tematsko razstavo. (Vir: Marica Gaberšnik)

Gledališka šola UTŽO Izola – premierno gostovanje z Dolino blatnodolsko Gračišče, 9. december 2017

Gledališka skupina UTŽO Izola je z nastopom podprla in proslavila 15. obletnico Turističnega, športnega in kulturnega društva Sv. Miklavž Gračišče. Za nastop so članice skupine izbrale *Dolino blatnodolsko*, skeč z elementi satire, karakterne in situacijske komedije. Besedilo je priredba komedije Vaja zbora Vinka Möderndorferja. Zgodba, zrcalna podoba našega vsakdana, je postavljena v predvolilno obdobje. Scenografskih elementov in rekvizitov skorajda ni bilo, kostume elegantnih Butalcev so igralci poiskali v lastnih garderobnih omarah. Občinstvo je bilo odzivno, nagrajujoče. Člani gledališke skupine so kasneje analizirali svoj nastop, kar je dragocen vir učenja za igralce in tudi režiserko Slobodanko Lesnjak. (Vir: Lilijana Hrvat in Slobodanka Lesnjak)

Potret Mirjam Bevc Peressutti z listino

SUTŽO v Hiši Evropske unije podpisala Listino raznolikosti Slovenija Ljubljana, 14. november 2017

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je med prvimi 59. slovenskimi organizacijami, ki so podpisale Listino raznolikosti Slovenija. Slovenija se tako kot dvajseta po vrsti pridružuje evropski platformi Listin raznolikosti, ki združuje več kot 8000 organizacij in 18 milijonov zaposlenih. Demografske spremembe, nihanje razmer na trgu in dejavniki globalizacije prispevajo k večji raznolikosti delovne sile (spol, spolna usmerjenost, invalidnosti, starost, veroizpoved ali ideologija, rasno ali etnično poreklo). Zaradi teh značilnosti naj delavci ne bodo različno obravnavani. Velja pa prepoznati in spoštovati posameznikove spretnosti. Častni pokrovitelj slavnostnega podpisa Listine raznolikosti Slovenija je bil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. (Vir: Mirjam Bevc Peressutti)

Dr. Andrej Gogala je v Enajsti šoli razkril, kako presiha voda na Krasu Ljubljana, 5. december 2017

Kam poniknejo vode na Javorniku ali Snežniku, ki sicer prejmeta veliko padavin? Kako se zlijejo v

vrtače in lijake in povečajo površino in višino gladine talne vode? Ko se kaplje vode prelijejo preko roba, pride do visoke gladine talnice in poplav na kraškem polju in tedaj delujejo bruhalniki vode in nastanejo jezera. Poleg Cerkniskega so tam še Petelinjsko jezero, 17 pivških presihajočih jezer, Doberdobsko jezero na najnižjem delu krasa v Italiji (poimenovanje krasa je iz slovenščine prešlo tudi v tuje jezike). Kraška polja so lahko suha, jezerska ali občasno poplavljenjena. Ljudje tam lovijo ribe, lahko pa tudi kosijo, občudujejo prelepo travniško cvetje, a seveda ne ob istem času. Kam gredo žuželke (dr. Gogala je specialist za divje čebele in mrhovinarske stenice), vodne bolhe, žabe, ribe, črni ponirki in labodi, ko se voda skozi, zaradi kislih padavin porozen in erodiran apnenec Krasa, umakne v globine? O tem je tekla beseda v zadnji Enajsti šoli, ob njej pa so se vrtele prelepe fotografije.

Šorn, M., ur. (2017) Zbornik Starost – izzivi historičnega raziskovanja, Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino

Zbornik prinaša tematske sklope z naslovom: Percepcije starosti, Pokojninski sistem, Skrb za starejše in Aktivnosti starejših. V zadnjem najdemo tudi prispevek Dušane Findeisen na temo Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje in dejavne starosti - o evoluciji obeh konceptov in prakse, o razvoju političnega diskurza o starosti, o vzgibih za nastanek SUTŽO itd. Mojca Šorn primerja vlogo starejših v dveh tovarnah, Dekorativni in Pletenini. Željko Oset piše o starostnem upokojevanju profesorjev od ustanovitve Univerze v Ljubljani do ZUJF-a. Andrej Studen razkrije, da so stare in onemogle podpirale občine (še danes je tako), Marija Počivavšek razišče »pokojninsko zavarovanje« trgovca s steklenino Strupi. Itd.

Ura pogovora o SUTŽO in vlogi starejših v oddaji Modrost v očeh. Vabljeni k poslušanju

Povezava do oddaje: http://audio.ognjisce.si/oddaje/Modrost_v_occh/2017

MEDNARODNI PROJEKTI SUTŽO. KJE SMO?

Spodbujanje izobraževanja v tretjem življenjskem obdobju, P3AE in evropska identiteta Ljubljana, december 2017

Promoting
Third Age
Education

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Na SUTŽO smo za ta projekt nedavno razvili *Spletni izobraževalni program za razumevanje evropske identitete in dejavnega staranja*. Besedno zvezo evropska identiteta srečujemo pogosto, toda ali vemo,

kako je koncept nastal? V 19. stoletju je šlo za pripoved o evropski umetnosti, glasbi, literaturi, a pripovedi so se spreminjale v zadnjih 70-tih letih. Winston Churchill je v času po drugi svetovni vojni spregovoril o miroljubni "evropski družini", ki se upira rušilnim vplivom. Kasneje je pripoved imela bolj vizionarsko in čustveno obeležje. Ni bila več zgolj zdravilo za ekonomski polom po drugi svetovni vojni. Med hladno vojno je bila evropska identiteta jasnejša. V 21. stoletju jo pretresajo krize. Danes so bistvene skupne akcije. Če evropski državljani delajo skupaj, je v tem zagotovilo prihodnosti Evrope. (Vir: Dušana Findeisen)

Srebrna koda v senci milanske Scale

Milano, 13.-14. november 2017

V Milanu so se "digitalni" partnerji zbrali, da pregledajo napredovanje projekta Srebrna koda. Beseda je tekla predvsem o oblikovanju učbenika na temo splošnih računalniških spretnosti in kodiranja. Šlo pa je tudi za medkulturno učenje v senci milanske Scale. (Vir: Karina Sirk)

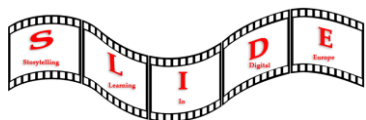

LearnersMot ali motiviranje odraslih za učenje

Žalec, 30. november-1. december 2017

Kako z uporabo IKT sprožiti primarno motivacijo za učenje pri manj izobraženih (angl. How to trigger primary motivation for learning in low educated adults using ICT, LearnersMot). To je nov mednarodni projekt Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje (sofinanciran je iz programa Erasmus+), ki se tematsko povezuje s predhodnimi raziskavami in projekti SUTŽO na temo disleksije pri odraslih, funkcionalne pismenosti, učenja starejših. Odkrivati si želimo značilnosti in kulturo manj izobraženih starejših, metode, načine, kako jih v izobraževanje pritegniti in tam obdržati. Prvo mednarodno srečanje v tem projektu so gostili na Ljudski univerzi Žalec. Udeležile so se ga prof. dr. Ana Krajnc, dr. Dušana Findeisen in Marija Masnec, predsednica UTŽO Žalec. Partnerji v projektu: Edensol, Španija; Eurocrea, Italija; Eurosuccess, Ciper; UPI Žalec in SUTŽO, Slovenija. Več o projektu kmalu na:

<http://www.learnersmot.eu/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SLIDE, učenje s pripovedovanjem zgodb v digitalni Evropi

Rzeszow, Zakrpatje, 6.-7. november 2017

Po domače ga imenujemo kar poljski projekt, četudi so partnerji iz več držav; Italije, Španije, Slovenije, Poljske. Četudi so ga zasnovali Italijani iz ustanove LUETEC, ki se v Neaplju že štiriindvajset let ukvarja z izobraževanjem in kulturo starejših. Na videz ga ne bo težko izvesti, kajti namenjen je predvsem izmenjavi obstoječega znanja mentorjev, povezavam med ustanovami, učenju izobraževalcev odraslih, prostovoljcev in učenju drug od drugega (Erasmus+ K2). Pa vendar projekt ima svojo temo (zgodbe, miti) in metodo: uporaba digitalnih sredstev za pripovedovanje zgodb. Navezuje se na

predhodno znanje SUTŽO: Vidimo, slišimo, beremo skupaj, Umetnost pripovedovanja, CINAGE, Pisanje zgodb itd., funkcionalna pismenost. Toliko za zdaj: obstajajo programi, ki nam pomagajo risati zgodbe ... Zgodbe pa so izjemno dobrodošle v učenju. Kolegi s Portugalske si želijo projekt spremljati raziskovalno.

Več na EPAL: <https://ec.europa.eu/epale/en/blog/emerging-story-project-slide-storytelling-and-learning-digital-europe>

BBE, Gradnja mostov za Evropo (Building Bridges for Europe) in analiza metod Ruse, 19.-22. november 2017

Na uvodnem srečanju v Ruse v Bolgariji je arhitektka Meta Kutin predstavila Z menoj po mojem mestu, uspešen projekt naših študentov znotraj evropskega projekta Personal Town Tours. Analizirala je gradnjo metode za ustvarjanje, izmenjavo in medsebojno predajo znanja o mestu Ljubljana. Dušana Findeisen je predstavila SUTŽO in Slovenijo, Lučka Cizelj je prispevala razmišljanje o jezikovnem izobraževanju na SUTŽO. Partnerji v projektu? AGORA iz Sofije se ukvarja z lokalnim razvojem, ki temelji na prebivalcih, FEDERUNI je ena od treh italijanskih zvez univerz za tretje življenjsko obdobje, Ljudska univerza Zagreb, naša partnerska ustanova (predstavila je uspešen projekt razvoja učbenika in dela z visoko izobraženimi begunci), Univerza Angel Kančev v Ruse in seveda Ileu, DANET, Združenje obdonavskih sosedov za Evropo. V tem projektu bomo partnerji zbrali najboljše metode za ustvarjanje in prenos znanja na starejše odrasle, jih kategorizirali in analizirali. (Vir: Lučka Cizelj)

Pristanišče v Hamburgu. Foto: Maria Helena Antunes

RefugeesIn ali Begunski časi tokrat na Ljudski visoki šoli v Hamburgu Hamburg, 4.-5. december 2017

Zakaj smo se priključili projektu? Je nadaljevanje projekta *CINAGE, Evropski film za dejavno staranje* (nedavno smo ga znova predstavili v projektu Mestne knjižnice in pod okriljem UNESCO *Skozi knjige in film do dejavnega staranja*, v aprilu pa bo na *Kulturnem bazarju* Ministrstva za kulturo). V CINAGE smo se učili delati kratke igrane filme, tu se bomo spoznali z dokumentarnim filmom. Raziskovali smo zgodbe beguncev vzornikov, vprašanje integracije in identitete, vprašanje strahu pred spremembami itd. Irski partner, filmska šola, nam pomaga projekt uresničiti. Pa še to: ste vedeli, da so nekateri vaši kolegi, na katere ste zelo navezani, v Slovenijo pribežali pred vojno in so med vami ob skupnem učenju končno našli pravi odmev nase in svojo identiteto?

Kongres starosti in staranja

27.-29. maj 2018, Coimbra, Portugalska

Ta mednarodni dogodek naj bi bil bistvenega pomena za razpravo o vprašanjih staranja kot so: staranje in nove tehnologije, nevropsihologija demence in njeni učinki na starejše, utišanje starosti: od družbenega izbrisa do prepoznanega staranja, branje klinično diskurzivnih kategorij o starosti, čuječnost v starosti. Tiha, a obetavna revolucija.

Več informacij in prijava na: <https://www.facebook.com/ageingcongress>

Napovedujemo, vabimo

Enajsta šola v knjigarni: Ženske, ki so krojile kitajsko zgodovino (Saša Chen)

9. januar 2018 ob 11.00 uri, Mladinska knjiga, Knjigarna Konzorcij, Slovenska 29, Ljubljana

Podobe časa: Predstavitev filmskega abonmaja Srečamo se v kinu 2018 (Filip Breskvar)

10. januar 2018 ob 10.00 uri, Poljanska 6, Ljubljana

Raznolikost tem in problematike na 2. konferenci IHW 2018 (International Health and Wealth)

Penang, Malezija, 28.-30. oktober 2018

Organizatorji vabijo raziskovalce in poslovneže, predstavnike vlade, nevladne organizacije na ta dogodek neodvisne mreže IHW. Ta se posveča vprašanjem staranja. Konferenca obsega sedem okroglih miz, plenarne nastope, interaktivne delavnice, simpozije na posamezne teme.

http://www.ihw-conference.com/#php_tab

Širimo obzorja, združujemo ljudi

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Pogled ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net